

Přichází s mlhou

Petr „Rolvén“ Jánský

„Keledorská armáda je malá armáda. Keledorská obrana je slabá obrana. Keledorští důstojníci jsou špatní důstojníci... Ale Keledořan, to je strašlivý nepřítel!“

Ze zprávy vyzvědače Kněží Slunce, popraveného za velezrádně zavražďující vychvalování kacířského nepřitele

Libovlad Berýř byl sice řádným Knězem Slunce, ale obličej měl jako měsíček. „Dám tě zmrskat, ničemo bídná! Slyšíš? Zmrskat!“ hýkal falešně slad'oučkým hláskem a švihal kolem sebe zdobeným kančíkem tak, že kdyby jím svýma těstovitýma rukama dosáhl na postaršího podkoního, vedoucího jeho grošáka, asi by ho ubil k smrti. Takhle ovšem mohl šedovlasý Keledořan klidně pokuřovat z dlouhé lulky a kráčet podél frkajícího knězova koně celkem pokojně a nerušeně.

Jáhen Vojdar smutně povzdychl a sklopil hlavu, až mu kapuce bílé kutny sklouzla do tváře. Všechno bylo jinak, než si myslel a než mu namlouvali. „Přijímají a budou přijímat naši zárnou víru radostně jako jasné sluneční paprsky a tváře jim při tom budou svítit a zářit šťastnými, zbožně trpytivými úsměvy!“ To mu tvrdili jeho představení. Mýlili se. Krutě. Nebo spíš lhali. Sprostě. Mladý kněz vzdychl nad svými myšlenkami a ještě více nad svým životem. Brzo, brzičko po opuštění seminárních škamen poznal pravý život „své“ církve. Přinejmenším zde v Keledoru. Kněží tu upláceli, vydírali a zavražďovali řadu mocných kupeckých rodů tak dlouho, až tyto prosadily v Královské radě uznání nadřazenosti církve Pána Slunce nad veškerou světskou mocí. Považujíc to za své vítězství, vtrhl řád do země a chystal se ji rabovat. Tvrdě narazil.

Kněz opět povzdychl. Jeho hnědku vedl podkoní sice mladý, ale jinak podobný prvnímu a všem ostatním. Ke kolenům dlouhý, do pasu rozparkovaný kabátec ze zelenavého sukna, vysoké boty a vysoká čapka s kokardou. Stažený rukáv musel kdysi sloužit k napínání luku, opasek přímo volal po šavli.

„Šalvíři,“ pomyslel si mladý duchovní. „Dříve právoplatní keledorští pohraničníci.“ Ohlédl se letmo po zbytku jejich průvodu. Šest nejrůznějších povozů a bratru dva tucty nákladních i jízdnicích zvířat. A vojáci. Hodně vojáků, církevních vojáků. A „věrní“ odzbrojení šalvíři. „Jakpak nás tito ‚šavlemi vířící rytíři‘ asi nenávidí?“ říkal si Vojdar. Kde se v Keledoru poddali bohatí kupci, nepoddali se ostatní. Plamen vzpoury obratem zachvátil celou zemi. Vzepřeli se všichni. Sedláci, řemeslníci, vesničané, měšťané, kněží, čarodějové i vojáci a především tito hraničářští svobodníci. Cosi se šušovalo dokonce i o účasti některých nepoddaných a záhadně zmizelých členů Královské rady.

Království se naplnilo záškodníky, partyzány, zabijáky i divokou guerillou. Města zavřela brány, vesnice i samoty se vylidnily, dílny, pole, sady i sklady se vyprázdnily nebo byly zničeny. Nejhorší ze všeho ovšem bylo, že lodě ze všech keledorských přístavů mizely a dezertovaly přímo houfně. Lhostejno, zda do neobsazených držav nebo na volné moře. Jen pryč ze „sluneční“ služby. To byl ostatně také důvod, proč tenhle průvod lidí a nákladu táhl z Ervaria do Morenu stepí, místo aby pohodlně plul po Lítici. Vzdor naplnil i tento pevně držený kraj západního pohraničí země. Vyjít ve slunečním šatu, kutně nebo sutaně do ulic měst bez doprovodu byla jistá sebevražda a na venkově to nebylo o nic lepší. Spíš horší. Vystihovalo to rčení o zdejších vesničanech: keledorský sedlák ti do očí vysekne poklonu kloboukem – a do zad díru sekyrou!

Krutě došlo na slova almeldorského generála Harbana: „Keledor lze dobýt, ale ne udržet.“

Oni, Kněží Slunce, ho udržet museli, nebo alespoň chtěli. On nechtěl... Zaplašil myšlenky na svá trápení a přání. Na upřímnost, opravdovost... Jeho duše už příliš dlouho trpěla fašší,

křivdou, pokrytectvím, zistností, hrabivostí a zvráčeností druhých – i vlastním strachem. Nechtěl být prohlášen za kacíře, nechtěl zažít to, co zažívali obvinění. Báł se. A nenáviděl se za to.

„Hej! Ty!“ *Něco*, čím zažene ty myšlenky... Vlastní hlas mu zněl cize a už se ani nekáral, že je hlasitější, než zamýšlel. Zvykl si. „Jdi a zjisti, čím ten tvůj kumpán ctihodného bratra kněze tak rozčílil!“

„To vím, pane.“ Jeho mladý podkoní Hněvľad se ani neohlédl.

„Všichni jste Borjanovi spřeženci!“ zakvičel jako na odpověď sám Berýř, až mu sádelnaté tváře jeho růžovoučkého lívanečku poskakovaly. Vojdar se musel usmát. Z proslulého vůdce rebelů, šalvíře Vladimila, měl jeho nadřizený příšernou hrůzu. Určitě se rozčílil strachy...

„Vyprávěl mu o mlze,“ dokončil odpověď jinoch.

„Cože???“

„No, o mlze, pane. O naší keledorské mlze, pane.“

„Co to povídáš?! Proč by se rozčiloval kvůli takové hlouposti? Vždyť tady u vás mlha ani nebývá!“

„Nu, tedy, pane, nebývá... Ona je to taková stará báje, pane.“

„Ehm?“

„Vy byste asi řekl báchorka pro děti, pane, a mně ji opravdu vyprávěl můj pradědek kdysi v dětství, takže to asi bude...“

„Jaká báje?“

Mládenec se po něm ohlédl a výmluvně se podíval na pišticího Berýře. „Opravdu to chcete slyšet?“

Kněz odložil vlastní bičík. „Ano.“

„Inu, pane... Vypráví se, nikdo neví jak a proč, ale až prý Keledořan zradí otčinu a zradou zvítězivší cizák sebe sama hnusně nenávidět bude, přijdou, přijdou s mlhou...“ Rozhlédl se.

„Černí šalvíři, pane!“

„Cože? Kdo?“

„Černí šalvíři, pane. Bájní a tajemní jezdcí, o kterých nikdo neví, kdo nebo co jsou, kdy, kde a odkud se berou – a kam se vždycky podějí. Prý mají tiché koně, černé jako noc, stejné pláště, bíle vyšívané.“ Ukázal na vlastní hnědé zdobení kabátce se šňůrami a střapci na hrudi.

„Temně zastřené tváře a čapky barvy smoly, zdobené ohony černých lišek. Řítí se mlhou, s níž přicházíávají, a... A slitování nemají, protože ho neznají, pane. Tak praví báje.“

Vojdar, syn Smělena z rodiny Duborubů, se musel zasmát, aby zahnal mrazivý třas, který jím z Hněvľadových slov žhavě prokmitnul. A přetavil se ve vztek.

„Aha! Takže vy, co se nemůžete bouřit, se takhle vymaškaříte při přepadech a loupežích, co?“ rozkřikl se a nadhodil opět bič. „A pak vykládáte tuhle báchorku, že?!“

Křičel, ani už sám nevěděl, jestli víc na hocha, na sebe nebo na svůj strach. Vztekle trhnul uzdou, odkopl uskakujícího mladíka a popohnal koně do klusu. Provlékl se kolem postranice vozu, jedoucího mezi ním a nadávajícím Libovľadem, a přimkl se k boku jeho grošáka tak prudce, až starý podkoní musel odskočit.

„Upokojte se, můj pane, upokojte!“ zaštěbetal rozběsněnému tlust'ochovi do ucha, až se mu chtělo dávit z vlastní servilnosti a podlézavosti, stejně jako z knězovy zbabělosti. Toužil se sám zbít za rány, které nevinně zasadil. „Ti nevděční lumpové si z vás jen utahovali...“

„Jak by si ze mě mohli utahovat, když mi v rameni od rána píchá zrovna tak, jako když se opravdu blíží mlha,“ nařikal kněz vzlykavě, až hanba.

„Zneužili vašeho trápení, aby vás mohli trýznit na duchu tou nehoráznou povídačkou, kterou si sami vymysleli!“

„Ale mě to bolí!“ kňučel Berýř bolestínsky.

„To je tou dlouhou cestou, pane! Jen dlouhou cestou, určitě, uvidíte! Podívejte – právě zašlo slunce, šerí se a ochlazuje, možná že to bude i tím! Jistě! Však už je to blízko, blizoučko, hnedle tam budeme! Už tam skoro jsme a vidíte...!“

Ukázal napřaženou paží do široka a rozhlédl se kolem dokola. „Nikde žádná...“ Strnul. „...mlha!“

Po široširé stepi se ve stopách vyhaslých slunečních paprsků rozlévala tichým širáním krátkého keledorského podvečera lehoučká, bělavá, vlhká šed’.

„Mlha!“ vykvikl Libovlad. „MLHA!“ zapištěl hystericky a jako by tím naráz nakazil celý průvod. Zapřažení koně začali ržát, ostatní se vzpínali a říčivě řehtali. Vojáci, kočí, vozkové a sluhové je s křikem a láteřením sotva zvládali. Vojdar taktak strhl vlastního koně a ještě stačil zachytit grošákovu ohlávku.

„Podkoní!“ zařval vztekle – a marně. Široko daleko nebyl jeden jediný šalvíř. Jako by je stoupající mlha pohltila. A to všichni do jednoho věděli, že jejich rodiny a příbuzní jsou v Ervariu střeženi ozbrojenými hlídkami.

„Klid! Hlavně klid!“ křikl jáhen na hysterika i sám na sebe. „Trocha mlhy! Koním sotva nad kopyta! Co to je? Nic! Vůbec nic! Uklidněte se, pane!“ Myšlenky mu pádily hlavou o překot. To přece není možné, blesklo mu hlavou, a poháněn nenadálým nápadem, pobodl koně a procválal kolem čelního povozu až před kolonu.

„Už vidím město!“ Zařval, ale že se mylí, poznal dřív, než zmlkl. Na obzoru vystupovaly temně ne hradby města, ale černé mraky, pronásledované nenadále padající nocí.

„Ne! Klid!“ Obořil se sám na sebe, jako by přizvukoval Libovladovu ječení. „Uklidněte se!“ křikl za sebe, ale jak se ohlédl, dočista zkoprněl.

Mlha se zvedala a houstla před očima. Sychravá pára stoupala od koňských kopyt jezdcům nad hlavy a vozy stály po loukotě ve sněhobílé kaši. Zoufalý jáhen znovu pohlédl k obzoru, kde toužil spatřit kýžené město, zahlédl však už jen oblaka studené mlhy, vztahujících se po černých mračcích oloveného nebe.

„Jasně Slunce...!“ Bílé kruhy s namalovanými žlutými slunci na dvířkách kočárů a bočnicích fasuňků bylo už sotva vidět. Jezdci se měnili v šeré přízraky. „Při všemocném Aurionovi!“ Berýř skučel, průvod temně hlučel. Zvířata opět vrávorala nad samou propastí běsného šílenství – a lidé je tentokrát následovali.

„Ještě okamžik a zmasakrují se sami,“ došlo Vojdarovi. Vybičován zoufalstvím se postavil ve třmenech a s úpěnlivou toužebností upřel oči do nenadále pozdvihnutých bělavých závojų, dělicích je od spásného města. To, co uviděl, mu zahřálo srdce.

„Jedou nám naproti! Jedou pro nás! Jedou nám na pomoc!“ Řval, až to chladný závoj kolem něj rozhánělo. Jeho cary zavířily jako při tanci a jako by se syčivě zachechtaly. V dálce se skutečně ukázal mlhou zpřízračnělý zástup jezdců. Kolona zakřičela úlevou a nadšením.

„Moudrý velekněz! Laskavé Slunce! Viděli mlhu, poslali průvodce!“ halekali v koloně jeden přes druhého.

„Místní nebo naši?!“ Houkl někdo zezadu, asi samotný Berýř.

„V mlze se zdá všechno černé!“ halasil jáhen rozesmátě a upíral na vzdálené jezdce oči.

„Přešli do klusu!“ křikl vzápětí.

„Viděli nás!“ Odpověděla nadšeně kolna. Koně zmlkli.

„Nasadili cval!“

„Spěchají!“ Koně průvodu se tiše, spíš odevzdaně než vzdorovitě, zastavili.

„Pobídli...do trysku...!“ zarazil se zrozpačitělý kněz.

„Sláva!“

„Naši nebo Keledořané?“ překřikoval vřavu Libovlad.

Vojdar vytřeštěně zíral v ústrety osudu.

Zpod černých čapek s vlajícími liščími ohony na něj dštily chladnou zášť nelidské zraky tichých přízraků, letících na neslyšných stínech černavých koní, s plášti třepetavě vlajícími jako krkavčí křídla...

Karavana zkameněla.

„Mocný Aurione...“ zakoktal maně Libovlad Berýř, když ony stinné tváře překřížily chladné blesky obnažených čepelí. „Oni tasili zbraně!“

Dav zešílel. Koně, lidé, vozy, vše se změnilo v jediný chumel sebevražedné paniky a běsu. Vojdar se usmál. Rychleji než černí šalvíři mu proletěly myslí vzpomínky na lži, křivdy, zrady, mučení... a jeho mlčení. Zatoužil po trestu. Nechal ze sebe sklouznout strnulost stejně jako kutnu a jako očistnému větru nastavil jezdcům odkrytou hrud' mezi široce roztaženými pažemi. Hlava se zaklonila, oči blahem zaslzely a náhlá slast jako by jej vrhla mezi spravedlivě trestající šalvíře. Upřímně zatoužil tisknout šavli a vést divoký, nelitostný...

„ÚTOK!!!“

„...a stane se, že pokrytectví, faleš a zvrácenost zastřou lidské duše před paprsky Aurionovy čisté víry jak kotouče mlhy temné!!! Sřež se, zvrhlý odpadlíku, té bezslunné mlhy chladné, jež pouze a jedině kajícníkům upřímným za živa očistná jest!!!“

Úryvek ze starého proroctví neznámého věšťce